

Den physiske Classe.

Ved de Forsög, Professor og Ridder *Jacobson* har anstillet, forat undersøge Indvirkningen af forskjellige Chrompræparater paa coaguleret Blod, fandt han, at Chromilte aldeles ikke frembringer nogen Forandring i dets Farve.

Chrom-Oxydul-Hydratet ytrer kun en yderst svag Indvirkning. Med Chrom-Syre er det vanskeligt at udføre disse Forsög formedelst denne Syres betydelige Affinitet til Æggehvidestoffet, der gjør, at hvor den kommer i Berørelse med Blodkagen, denne bedækkes med et hvidt Lag af störknet Æggehvide.

I en meget fortyndet Tilstand, hvorved Indvirkningen paa Æggehviden kun gaar langsomt for sig, bliver Blodkagen farvet rödlig. Denne Syres Affinitet til Æggehviden er saa betydelig, at den, som ogsaa *Hünefeldt* angiver, er et særdeles virksomt Reagens, forat opdage samme. Prof. *Jacobson* har derved kunnet overbevist sig om Tilstedeværelsen af dette Stof i Urinen af Patienter, der lede af den Art af Vandsoet, der staaer i Forbindelse med Albuminurie, og hvor Virkningen af andre Reagentser ikke var tilstrækkelig eller tydelig.

Af de basiske Chrom-Salte ytrer det neutrale chromsure Kali aldeles ingen Indvirkning paa Æggehvidestoffet, og lader sig i alle Proportioner blande dermed, uden at nogen Forandring i samme derved bemærkes. Det sure chromsure Kali indgaar nogen Forbindelse med dette Stof, dog uden at frembringe en egentlig Coagulation af samme. — Derimod indvirke de begge paa Hæmatinen i Blodkagen og forandre dens mørke Farve til en höiröd. Det sure Salt frembringer denne Virkning noget langsomt, og ikke i saa höi en Grad, som det neutrale. Dette frembringer derimod strax en smuk, höiröd Farve paa de Steder, det berører Blodkagen; Farven er dog ikke fuldkommen saa intens, som den, Kogsalt og Salpeter bevirke.

I samme Anledning var det, at Prof. *Jacobson* sögte at faae Oplysning om en interessant Iagttagelse, *Newbigging* *), en engelsk Læge havde gjort, nemlig: at de grønne Porcelainsfarver ytre en egen Indvirkning paa Blodkagen. Samles ved en Aareladning Blodet i Kopper, hvorpaa Ornamenter ere malede med

---

*) Edinburgh med. philosophical Journal. Juli—October 1839.

grønne Chromfarver, da viser der sig, isærdeleshed naar Farven er noget tyk paalagt, paa den Deel af Blodkagen, der har været i Berørelse med Malingen, en Afbildning deraf med höröd Farve.

Ved de Forsög, han anstillede, fandt han, at det ikke var paa nogen mekanisk Maade, at de tykt paalagte Farver virkede, og heller ikke kunde han opdage nogen chemisk Virkning derved.

Weiszenbaum *), der har stadfæstet disse Iagttagelser, antager, at Farveforandringen tildeels betinges af Lyset, og at den bevirkes ved en de udströmende grønne Lysstraaler ledsagende, chemisk Proces.

Ved de Forsög, Professor *Jacobson* har foretaget, har han erholdt følgende Resultater:

Störkner Blod i Porcelainskopper, hvorpaa der ere malede brede, grønne Striber med Chrom, frembyder sig efter nogle Timers Forløb paa Blodkagens nederste Flade en Afbildning af Striberne med höröd Farve.

Dog fandt han, at denne Indvirkning ikke skyldes den grønne Farve alene, ikke heller blot Chromet; thi det samme viste sig paa Blod, der var stärknet i Kopper med paamalede sorte Striber, hvortil Manganilte var brugt, og ved gule Striber, paasatte med Antimon.

Lyset har ingen Indvirkning ved denne Farveforandring, thi den gaaer ogsaa for sig i Mörket.

For at overbevise sig, om nogen særdeles galvanisk Virkning lod sig opdage, anstilledes Forsög med et efter Örsteds Methode construeret galvanisk Batterie af Kobberbægere og Porcelains-Cylindre med paamalet grøn Chromfarve. Farven blev angrebet ved Batteriets Virkning, men nogen Yttring af Galvanisme lod sig ikke opdage.

Han antager derfor, at den Indvirkning, paamalede Porcelainsfarver yttre paa Blodet, opkommer deraf, at de anvendte Flussere indgaae Forbindelser med Metaliltene, der ere oplöselige og saaledes kunne virke paa Blodet; thi de fleste paamalede Farver ere altid i nogen Grad oplöselige, og de fuldkomment indbrændte yttre ikke den omtalte Virkning paa Blodet.

For endydermere at oplyses derom, bragte han Papiir, imprægneret med

*) Frorieps Notizen, 1840, Januar p. 269.

fortyndede Opløsninger af forskjellige Substantser, i Berørelse med disse Farver, og fandt, at de indvirke derpaa.

Ved nogle af disse Forsøg vare de Forandringer, derved opkom, af den Beskaffenhed, at de først efter Anvendelsen af andre Reagentser viste sig.

Til Indvoldsormene, disse for Naturforskeren og Lægen saa mærkværdige Dyr, ere der til forskjellige Tider blevne henregnede Dyr, der aldeles ikke høre til denne Classe, ja Substantser, der ikke vare Dyr, og ikke engang af dyrisk Oprindelse. At Sligt har givet Anledning til Uvished og Forvirring, og at ikkun en stræng Kritik er istand til at forebygge og hæve saadan Ulempe, indseer man let.

Til en saadan kritisk Undersøgelse fandt Prof. *Jacobson* sig foranlediget, da en, allerede tvetydig Indvoldsorm paa ny har vakt Naturforskernes Opmærksomhed.

Det er nemlig den i sin Form saa besynderlige Blæreorm, hvis Legeme omgives af en, med tvende Horn eller Arme forsynet Blære, der skal leve i Menneskets Tarmkanal, som *Sulzer* for 40 Aar siden opdagede, og som under Navn af *Ditrachyceras rudis*, *Diceras* eller *Ditrachycerosoma* er optaget blandt Entozoerne og indlemmet i det zoologiske System. Endskjönt allerede *Bremser* og *Rudolphi* havde yttret Tvivl angaaende den, den første med Hensyn til dens Realitet som Dyr, den sidste, om den, hvis den virkelig var et Dyr, kunde høre til Entozoerne, forblev denne Sag dog, da ingen af disse berømte Helminthologer havde seet Gienstanden, uafgjort, indtil Prof. *Eschricht**), som havde erholdt et betydeligt Antal af disse Orme, der under en langvarig og betænkelig Sygdom vare afgaaede fra et Barn, og ved at undersøge dem fandt Grund til at erklære dette Dyr for en virkelig Helminth.

Dog saavel Formen og hele Beskaffenheden (*habitus*) af det formeentlige Dyr, som ogsaa Structuren af det opvakte derimod Tvivl hos Prof. *Jacobson*, der da ansaae det forat være af vegetabilsk Oprindelse.

Efterat have undersøgt de forskjellige Planter, der anvendes mod Orme eller andre lignende Sygdomstilfælde, udfandt han endelig den Plante, der havde givet Anledning til disse Vildfarelser.

Den vegetabiliske *Diceras*, han havde fundet, stemmer i Form, Størrelse

*) Müllers Archiv für Anatomie und Physiologie 1841, p. 437 og nedenfor i dette Program.